

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ

Celocírkevní kantor

Na Chaloupkách 172, CZ - 768 72 Chvalčov

Tel. 573 378 607 e-mail: moravetz@e-cirkev.cz Mobil: 737 506 119

Univerzita Karlova v Praze
Evangelická teologická fakulta
Katedra praktické teologie
Černá 9/646, p. p. 529
115 55 Praha 1

Diplomová práce

Téma: **Lidová duchovní píseň**

Autor / edice: **Pavel Hanych / Praha 2013**

Studijní program Teologie

Studijní obor Evangelická teologie jednooborová

Vedoucí práce: ThDr. Ladislav Beneš

Oponentský posudek

V době, kdy jsem se intensivně věnoval oblasti lidové duchovní písní, významní znalci tohoto oboru s kterými jsem byl v kontaktu (Jan Rokyta, prof. PhDr. Dušan Holý DrSc., Jiří Pavlica), mi říkali, že neznají žádnou teologickou studii o lidové duchovní písní. O to víc mě těší, že mladý evangelický teolog projevil zájem o tuto oblast, která má šanci, aby se v budoucnu stala legitimním žánrem křesťanské hymnodie. V tomto procesu taková práce, jež se zabývá teologií lidových písní, může významně přispět k lepšímu objasnění důvodů, jež přispěly k přijetí některých lidových duchovních písní v církevním prostředí, určenému především k fakultativnímu domácímu či (para)liturgickému užívání.

Autor jak sám uvádí v závěrečné kapitole, je členem komise, která připravuje nový církevní zpěvník Českobratrské církve evangelické, tj. aktivně se zúčastňuje debaty, kterou komise vede již několik let. Touto diplomovou prací chce poukázat na podstatu, že lidová duchovní píseň je jedním z důležitých autentických projevů křesťanské spirituality a kultury v naší zemi. Jeden z dnešních trendů hymnologie je hledání, znovuobjevování takovýchto zpěvů, rozvaha nad jejich teologicko-literární hodnotou a hudebně-uměleckou kvalitou. V tomto smyslu je tato diplomová práce v dnešní době velmi aktuální.

Pečlivým zmapováním témat, které autor stručně, ale věcně popisuje (obširnější popis by přesáhl limity této diplomové práce), dochází k zajímavému poznatku, že některé tematické cykly (např. rok, den, lidský život) mají jistou analogii s tématy, které se běžně objevují v církevních kancionálech (např. církevní rok, modlitba během dne, víra v osobním životě). Taková pestrost témat - kterou autor velmi dobře identifikoval z jednotlivých pramenů - je důkazem toho, že duchovní píseň, ať už je lidová, či zlidovělá, sehrála významnou roli v různých situacích, že byla živou součástí venkovské kultury. Toto zmapování (3. kapitola) není pouhým popisem, ale podnětem k dalším otázkám, vyjádřené ve 4. kapitole. Autor se tím vyhýbá laciné glorifikaci folkloru, ale zato směle zdůrazňuje to podstatné, co by mohlo být přínosem dnešnímu člověku, dnešní církvi. Ve svých klasifikačních metodách tak dochází k zajímavým posudkům, které souvisí s evangelickým církevním učením. Přesto však

s pochopením dokáže se napojit na mystiku písní, které jsou specifické pro katolickou lidovou zbožnost. V 5. kapitole srozumitelně vyjadřuje výsledky svého bádání a také svůj osobní postoj k lidové duchovní písni.

Při posuzování této písemné práce jsem nenalezl žádné závažné nedostatky. Autor věcně a zajímavě popisuje téma, jehož zpracování zřejmě věnoval mnoho úsilí a času. Po formální stránce je práce dobře strukturovaná. Návaznost jednotlivých kapitol a podkapitol je logická. Po celou dobu se autor drží tématu a k jádru problému se dostává ihned na začátku. Z velkého množství zajímavých ukázek textů písní, které autor detailně nastudoval, lze usoudit, že autor se velmi dobře orientuje v nejcnějšých pramenech naší lidové kultury. Oceňuji autorovu práci s množstvím odborné literatury (6. kapitola), kterou precizně uvádí ve vysvětlivkách. Specifické termíny, které se převážně objevují v 1. kapitole jsou vysvětleny. Citáty i hudební ukázky v 7. kapitole jsou vhodně vybrané. Jejich množství je přiměřené. Totéž lze konstatovat o poznámkovém aparátu. Použitá pracovní metoda, tj. používání příkladů a citátů versus stručnost popisů a souhrnů (facit), je pro tento typ práce účinná. Tím je práce čtivá a přehledná.

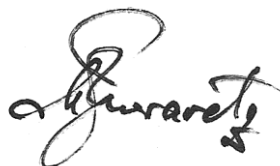
Tato diplomová práce má dobré technické provedení. V celé práci jsem objevil jednu drobnou faktografickou nesrovnalost, která se objevuje na str. 56, pozn. 203.: „*Mam ja Pana sveho, / Boha nebeskeho*“ (nikolik „laskavého“, jak jest zde uvedeno). Na této „evangelické verzi“ v lašském nářečí jsme se domluvili s Janem Rokytou.

Dalším drobným nedostatkem považuji včlenění citátu „Ježíši, světlo života“, který je uveden na str. 79 nad podtitulem 3.3.5 Smrt, pohřeb a věčný život. Tuto píseň autor zmiňuje až na straně 80, k ní také uvádí pozn. č. 284. Osobně bych tento citát uvítal např. za prvním odstavcem podkapitoly 3.3.5.

Otázky pro diplomanta:

- 1) Zda se hodlá se tomuto tématu i nadále věnovat? Pokud ano, v jaké formě, s jakým cílem?
- 2) Co jej nejvíc ovlivnilo, že si zvolil téma, které není pro evangelického teologa běžné?

Jelikož jde o autentické dílo, v němž autor prokazuje nadprůměrnou znalost, která je zřejmě výsledkem nejen jeho důkladné a systematické pracovitosti, ale také osobního vztahu k vybranému tématu, hodnotím tuto práci jako nadstandardní a souhlasil bych s udělením nejvyššího hodnocení A.

Ladislav Moravetz
celocírkevní kantor Českobratrské církve evangelické